

KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO:

'N KOMPLEKSE KOMMUNIKASIESISTEEM

Christoffel Bernardus Swanepoel

T.H.O.D., M.A.

Proefskrif goedgekeur vir die graad Doctor Litterarum in Afrikatale in die Fakulteit Lettere en Wysbegeerte aan die Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys.

Promotor: Prof. dr. S.A. Swanepoel

Hulppromotor: Prof. dr. C.J.H. Krüger

Potchefstroom

1987

Geldelike bystand gelewer deur die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing vir hierdie navorsing word hiermee erken. Menings in hierdie studie uitgespreek of gevolgtrekkings waartoe geraak is, is dié van die outeur en moet nie aan die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing toegeskryf word nie.

DANKBETUIGINGS

Omdat ons almal lewe onder die genade van Hom wat alles beskik en onderhou, kom al die eer en erkenning Hom toe.

Ek wil graag my opregte dank betuig aan die volgende persone en instansies wat op een of ander manier 'n bydrae gelewer het om hierdie proefskrif 'n werklikheid te laat word:

- * Prof. S.A. Swanepoel, my geagte promotor, vir sy bekwame hulp en leiding. Omdat hy my broer is, dink ek het hy onder groter druk as wat andersins die geval sou wees, verkeer. Daarom waardeer ek sy objektiwiteit en professionele leiding soveel te meer.
- * Prof. C.J.H. Krüger, my geagte hulppromotor, wat ook altyd bereid was om simpatiek te luister en raad te gee. Aan hom is ek veel meer verskuldig as wat ek in hierdie paar woorde kan sê, omdat hy reeds van my eerste studiejaar af baie bygedra het tot my akademiese vorming.
- * Al my gewaardeerde kollegas in die Departement Afrikatale aan die PU vir CHO vir volgehoue belangstelling en aanmoediging.
- * Mnr. Manie Groenewald van CENSAL wat baie behulpsaam was.
- * Dr. Elsabé Steenberg by wie ek soveel kon leer tydens die paar geleenthede toe ek kon luister na haar kennis van kinderletterkunde.
- * Prof. C.A. Lohann wat altyd simpatiek kon luister en raadgee. Baie dankie dat ek informasie onder die vaandel van u Instituut vir Kinderlektuur kon bekom.
- * Prof. W.J. de V. Prinsloo wat baie knap en professioneel met die taal- en tegniese versorging van hierdie proefskrif gehelp het.
- * Die personeel van die Ferdinand Postma-Biblioteek en die Potchefstroomse Onderwyskollege se biblioteek.

- * Die uitgewers met wie ek geskakel het wat feitlik sonder uitsondering al die publikasies vir kinders in Afrikatale gratis aan my besorg het.
- * Dr. L.M. Fourie wat my getrou bygestaan het met setwerk op die rekenaar.
- * Mev. I.E. de Beer wat die sketse en die diagramme baie netjies getrek en versorg het.
- * Al die persone wat so fluks gehelp het met die dupliseer- en bindwerk.
- * My vrou Iréne en my dogters Lelanie, Jacoléne en Berndéne vir al die opofferings en liefde. Dit was deurentyd goed om te weet dat daar altyd iemand was aan wie ek kon vashou.
- * My ouers en skoonouers. Ons is almal bly dat julle nog lewe om alles saam met ons te kan belewe.

* * * * *

S U M M A R Y

CHILDREN'S LITERATURE IN NORTHERN-SOTHO - A COMPLEX COMMUNICATIONS SYSTEM

The object of this study was to study children's literature as an important sub-system in the literary polysystem of Northern-Sotho according to the following two principles:

- In the first place it was necessary to put children's literature in Northern-Sotho into perspective as a literary sub-system within the limits and according to the principles that underlie the polysystem theory.
- In the second place it was necessary to describe the unique manifestation of every sub-system in children's literature in Northern Sotho as a system on its own according to the principles of communication that underlie every system, sub-system or any individual literary work of art.

To achieve its aim the study was approached in the following order:

In Chapter I the problem, aims and method are established.

In Chapter II a short historical background is given of the following two components to put children's literature in Northern-Sotho into perspective:

- How and when does a literature for children of a specific community originate and develop? The following important pre-requisites can be mentioned:

* Childhood must be recognised within that community as a separate phase in the life of humankind. This fact is important for the image of the literature of that community.

* The community concerned must have a developed literature for adults as children's literature always follows the pattern of its adult counterpart.

- The terminology that is used to typify this literary sub-system is described and analysed. The sub-system is named according to the identity of its receptors who can be typified as "children between the ages of 1 and 12 years". There is no term in Northern-Sotho for this literary sub-system. It is recommended that this system should be called *Dingwalô tša Bana* in Northern-Sotho.

In Chapter III the mechanisms and rules that underly the polysystem theory are analysed and applied to children's literature in Northern-Sotho. This literary sub-system is continuously "chained" to the periphery of this literary polysystem. This fact has a negative influence on every level of its existence as a literary sub-system.

In Chapter IV the communicative approach to children's literature as a sub-system is described. The literary process between a specific sender and a receptor via a specific text takes place in a unique and complex way. One should always take into account that adults have a great say in the production and reception phases of this literary process. The fact that the horizon of expectation of adults differs from that of the child, results in a dualism which is one of the most outstanding characteristics of this literary process. See Ghesquiere (1982:23) on this matter. It was found that children's literature in Northern-Sotho can be classified into a sub-system of oral or traditional literature and a sub-system for written or modern literature. This classification is done on the basis of the unique realization of the communication process in each one of them.

In Chapter V traditional literature in African languages, and more specifically in Northern-Sotho, is analysed within the framework of the communicative approach to identify the child's share and participation in this process. It has been found that the traditional society in Northern-Sotho makes provision in many ways for the literary needs of its children. Literature is extensively used as a secondary semiotic

system to further the aims of other primary systems such as education. Owing to the fact that no research in Northern-Sotho has been done on this subject, further study is of great importance to put this whole process into perspective.

In Chapter VI the modern written literature for children in Northern-Sotho is analysed. This relatively new sub-system can be divided into further sub-systems on the basis of each one's unique communication process. For the purpose of this study the following sub-systems are identified: a sub-system for original works of art in Northern-Sotho; a sub-system for picture books; a sub-system for "translations" or "transferred" literary works of art as they are called in this study. The remaining part of this chapter deals with the sub-system for original works of art in children's literature in Northern-Sotho. Only three publications can be classified under this sub-system. This is really a pity because to a great extent, this sub-system can be seen as the heart beat of the children's literature of any community. It is recommended that a greater effort should be made to stimulate this sub-system.

In Chapter VII the picture book as a dynamic sub-system in children's literature in Northern-Sotho is analysed. The unique realization of the communication process in this sub-system shows that the literary text is composed on a dual basis. It combines illustrations and a written text to form the message in this process. The relationship between illustrations and a written text can be either dominant or complementary. The nature of this relationship is mainly dependent on the receptor's competence and age. For instance, the younger the child, the more illustrations are required; the older the child, the fewer the illustrations required. In Northern-Sotho it was found that this phenomenon, the composition of a message with illustrations and written words, is dynamic if one looks at the number of picture books that have been published. It is true that nearly all these publications have been transferred from other source systems. This is problematic because it is always difficult to transfer the correct visual material from Source System A to Target System B. The quality of traditional literature that has been transferred to the children's literature of Northern-Sotho is good. It is recommended

that much more attention should be paid to the promotion of this kind of transfer.

In Chapter VIII attention is given to transfers in children's literature in Northern-Sotho. It is important to accommodate various categories under the transfer theory that Even-Zohar (1981) has called for. In children's literature it means that all the transfers on an inter-systemic and an intra-systemic basis should be taken into account. For the purpose of this study this includes translations, adaptations and abridgements. Transfers can also be accommodated within the limits of a communication model. In this model the prominent position of the translator or "transferrer" is evident. In children's literature in Northern-Sotho most transfers are inter-systemic. This means that quite a number of translations from English and Afrikaans as source languages to Northern-Sotho as a target language are done. On an intra-systemic basis it has been found that transfers only occurred when literary artefacts were transferred from traditional literature as a source system into modern written literature as a target system. Further investigations have shown that these transfers are not really intra-systemic because they were first translated into English and then back into Northern-Sotho. All the publications are so-called co-productions. This means that every publication is published in all the languages in Southern Africa, including Afrikaans and English.

In Chapter IX a summary and conclusions are presented. The conclusion is reached that children's literature in Northern-Sotho is still "chained" to the furthest position in the periphery of this literary polysystem. The negative effects resulting from this fact are evident in the quality of the literary works. Much greater effort should go into encouraging the production of such works at every level. This could be done by instituting literary prizes and other means to stimulate creation. The most positive and promising aspect of this whole study is the implied readers of this literary system. On the grounds of the numbers and the competence that were revealed in the statistics one may conclude that this literary sub-system in Northern-Sotho can only grow from strength to strength.

INHOUD

HOOFSTUK I

PROBLEEMSTELLING, DOELSTELLING EN WERKSWYSE

1.1	PROBLEEMSTELLING	1
1.2	DOELSTELLING	5
1.3	WERKSWYSE	7
1.3.1	METODOLOGIE	7
1.3.2	ALGEMENE INLIGTING TEN OPSIGTE VAN DATAVERSAMELING EN VERWERKING	13
1.3.3	VERDERE VERLOOPSMOMENTE VAN HIERDIE STUDIE	15
1.3.3.1	HOOFSTUK II: ALGEMENE HISTORIESE OORSIG EN BEGRIPSOMLYNING	15
1.3.3.2	HOOFSTUK III: DIE BESKRYWING EN PLASING VAN KINDERLETTERKUNDE BINNE SISTEEMVERBAND	15
1.3.3.3	HOOFSTUK IV: KINDERLETTERKUNDE IS 'N KOMPLEKSE KOMMUNIKASIESISTEEM	15
1.3.3.4	HOOFSTUK V: LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN MONDELINGE KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO	16
1.3.3.5	HOOFSTUK VI: LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN GESKREWE KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO	16
1.3.3.6	HOOFSTUK VII: LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN DIE PRENTEBOEK IN KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO	17
1.3.3.7	HOOFSTUK VIII: LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN OORGEPLAASTE KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO	17
1.3.3.8	HOOFSTUK IX: SAMEVATTING EN BEVINDINGE	17

HOOFSTUK II

ALGEMENE HISTORIESE OORSIG EN BEGRIPSOMLYNING

2.1	HOE ONTSTAAN KINDERLETTERKUNDE?	18
2.1.1	KINDWEES AS 'N LEWENSFASE - ALGEMENE OORSIG EN INLEIDING	18
2.1.1.1	GEVOLGTREKKINGS	22
2.1.2	TENDENSE IN DIE SWART GEMEENSAPPE VAN SUID- AFRIKA MET SPESIFIEKE VERWYSING NA NOORD-SOTHO	24
2.1.2.1	DIE TRADISIONELE LEEFWYSE	25
2.1.2.2	DIE MODERNE LEEFWYSE	26
2.2	KINDERLETTERKUNDE IN DIE AFRIKATALE - 'N KORT HISTORIESE OORSIG EN BESKRYWING MET SPESIFIEKE VER-	

WYSING NA NOORD-SOTHO	30
2.2.1 INLEIDING EN ORIËNTASIE	30
2.2.2 MONDELINGE KINDERLETTERKUNDE	32
2.2.2.1 MONDELINGE MANIFESTERING	33
2.2.2.2 GESKREWE MANIFESTERING	34
2.2.2.3 GEVOLGTREKKING	35
2.2.3 DIE SOGENAAMDE "OORPLASINGSFASE"	36
2.2.3.1 OORPLASING, ADAPTASIE EN VERTALINGS	36
2.2.3.2 OORSPRONKLIKE MODERNE WERKE	38
2.2.3.2.1 Die "Reader"-fase	39
2.2.3.2.2 Oorspronklike werke	40
2.2.4 GEVOLGTREKKING	40
2.3 TERMINOLOGIE EN BEGRIPSMLYNING	41
2.3.1 TERMINOLOGIE IN WESTERSE TALE	42
2.3.2 KOMMENTAAR EN GEVOLGTREKKING	43
2.3.2.1 VERWARRING TEN OPSIGTE VAN DIE KEUSE VAN LEKSIKALE KOMPONENTE	43
2.3.2.1.1 Die eerste leksikale komponent	43
2.3.2.1.2 Die tweede leksikale komponent	44
2.3.2.2 VERWARRING TEN OPSIGTE VAN DIE BETEKENIS VAN DIE NUUTGESKAPE WOORD	46
2.3.2.3 GEVOLGTREKKING	47
2.3.3 TERMINOLOGIE IN NOORD-SOTHO	48

H O O F S T U K I I I

KINDERLETTERKUNDE AS 'N LITERÊRE SISTEEM

3.1 KINDERLETTERKUNDE IS 'N LITERÊRE SUB-SISTEEM BINNE DIE RAAMWERK VAN DIE POLISISTEEMTEORIE	50
3.1.1 IS KINDERLETTERKUNDE WERKLIK LETTERKUNDE?	50
3.1.2 WAT IS DIE PLEK VAN KINDERLETTERKUNDE BINNE DIE LETTERKUNDE AS STUDIE-OBJEK?	52
3.1.3 DIE GRONDSLAE VAN DIE POLISISTEEMTEORIE IN LETTERKUNDE	54
3.1.3.1 POLISISTEEM, SISTEEM EN SUB-SISTEEM	54
3.1.3.2 STRATIFIKASIE VOLGENS GEKANONISEERDE EN NIE-GEKANONISEERDE WERKE EN EIENSKAPPE	57
3.1.3.3 'N SKEMATIESE VOORSTELLING VAN DIE LITERÊRE POLISISTEEM MET SPESIFIEKE VERWYS- ING NA DIE NOORD-SOTHO LITERÊRE SISTEEM	60
3.1.4 ENKELE IMPLIKASIES VAN DIE POLISISTEEM VIR DIE AFRIKATALE SE LETTERKUNDES MET SPESIFIEKE VERWYS- ING NA NOORD-SOTHO	62
3.1.5 IMPLIKASIES VAN DIE POLISISTEEMTEORIE VIR KINDERLETTERKUNDE	67
3.1.5.1 SKEMATIESE VOORSTELLING	67
3.1.5.2 KOMMENTAAR EN GEVOLGTREKKINGS	68
3.1.6 IMPLIKASIES VAN DIE POLISISTEEM VIR NOORD-SOTHOKINDERLETTERKUNDE	70
3.2 SAMEVATTING	72

HOOFSTUK IV

KINDERLETTERKUNDE IS 'N KOMPLEKSE KOMMUNIKASIESISTEEM

4.1	BASIESE BEGINSELS VAN KOMMUNIKASIE IN LETTERKUNDE	75
4.2	DIE UNIEKE KOMPLEKSEHEID VAN DIE LITERÊRE KOMMUNIKASIEPROSES IN KINDERLETTERKUNDE	79
4.2.1	ALGEMENE INLEIDING EN RAAMWERKSTELLING	79
4.2.2	DIE VERSKILLENDE KOMMUNIKASIEVLAKKE IN KINDERLETTERKUNDE	83
4.2.2.1	DIE SENDER IN KINDERLETTERKUNDE	84
4.2.2.1.1	Die begrip sender - reële en implisiete senders	84
4.2.2.1.2	Die sender in die verskillende sub-sisteme	84
4.2.2.2	DIE ONTVANGER IN KINDERLETTERKUNDE	86
4.2.2.2.1	Die resepsie-ondersoek - konsepte en probleme	87
1.	Verwagtingshorison	89
2.	Oop plekke	92
3.	Die geïntendeerde leser	94
4.	Gevolgtrekking	96
4.2.2.2.2	Die ontvangers in die verskillende sub-sisteme	96
4.2.2.3	DIE BOODSKAP	97
4.2.2.3.1	Definiëring en bergip-somlyning	97
4.2.2.3.2	Die tipologie van die boodskap	99
1.	Klassieke uitgangspunte: die vorm en inhoud van die teks	100
2.	Die verhouding tussen teks en beeld as indelingsbasis	100
3.	Indelingskriteria gebaseer op die leser	101
4.	'n Indeling gebaseer op die funksie van die teks	102
5.	Gevolgtrekking	102
6.	Die indelingsraamwerk van hierdie studie	102
4.2.2.3.3	Analise en evaluering van die boodskap	105
4.2.2.3.4	Samevatting	107
4.3	SAMEVATTING	109

HOOFSTUK V

LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN MONDELINGE KINDERLETTERKUNDE

5.1	ALGEMENE ORIËNTASIE EN PERSPEKTIEFSTELLING	111
5.2	DIE PLEK EN STATUS VAN MONDELINGE LETTERKUNDE EN LITERATUURSTUDIE IN AFRIKATALE MET SPESIFIEKE VERWYSING NA NOORD-SOTHO	116
5.2.1	MONDELINGE LETTERKUNDE IS 'N LITERÊRE SISTEEM	116
5.2.2	MONDELINGE LITERATUURSTUDIE IN NOORD-SOTHO	122
5.3	MONDELINGE KINDERLETTERKUNDE MET SPESIFIEKE VERWYSING NA NOORD-SOTHO	124
5.3.1	DIE BEGRIP mondelinge kinderletterkunde	124

5.3.2	MONDELINGE KINDERLETTERKUNDE: 'N NUWE PERSPEKTIEF	125
5.3.2.1	INLEIDENDE PROBLEEMSTELLING	125
5.3.2.2	MONDELINGE LETTERKUNDE IN AFRIKATALE BENADERINGSWYSES EN NAVORSINGS-RESULTATE	127
5.3.2.2.1	Die strukturele benaderingswyse	128
5.3.2.2.2	Die mondeling-formalistiese benaderingswyse	130
5.3.2.2.3	Gevolgtrekkings en kommentaar	130
	1. Die mondelinge boodskap	130
	2. Die sender	133
5.3.2.3	MONDELINGE KINDERLETTERKUNDE - 'N BESTAANDE WERKLIKHEID	134
5.3.2.3.1	Algemene inleiding en probleemstelling	134
5.3.2.3.2	Kinders is reële ontvangers in kinderletterkunde	137
	1. Ontwikkelingsstadia en mondelinge kinderletterkunde	138
	2. Ouderdomsaspek as determinant vir sekere karakteristieke in mondelinge letterkunde op 'n verbale en nie-verbale vlak	142
	(a) Karakters	143
	(b) Die gebeurestruktuur	144
	(c) Die taalgebruik	146
	(d) Die nie-verbale kommunikasie-middele	151
	(e) Samevatting	160
	3. Die Noord-Sothokind in die tradisionele milieu en sy letterkunde	161
	(a) Die Noord-Sothokind in die tradisionele milieu	161
	(b) Die tradisionele kind en sy letterkunde	162
5.3.2.4	DIE BEGINSSEL VAN KOMMUNIKASIE IN MONDELINGE LETTERKUNDE	164
5.3.2.4.1	Inleiding	164
5.3.2.4.2	Mondelinge letterkunde is in wese dramatiese kuns	165
5.3.2.4.3	Literêre kommunikasie in mondelinge letterkunde	169
	1. Die skematiese voorstelling van S. A. Swanepoel (1986)	169
	2. 'n Skematiese voorstelling vir hierdie studie	170
	3. Verduideliking en kommentaar	172
	(a) Proses (A)	172
	(b) Proses (B)	174
5.4	SAMEVATTING	177

H O O F S T U K VI

LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN MODERNE GESKREWE KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO MET SPESIFIEKE VERWYSING NA DIE OORSPRONKLIKE SKEPPINGE

6.1	DIE BESTAAN VAN 'N GESKREWE LETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO	177
6.1.1	ALGEMENE AGTERGROND: VINK EN FRYLINCK (1983:64-66)	180
6.1.2	GESKREWE NOORD-SOTHO LETTERKUNDE	183
6.1.3	GESKREWE NOORD-SOTHO KINDERLETTERKUNDE ...	189
	6.1.3.1 POSITIEWE FAKTORE	190
	6.1.3.2 NEGATIEWE FAKTORE	192
	6.1.3.3 GEVOLGTREKKING	194
6.2	GESKREWE NOORD-SOTHO KINDERLETTERKUNDE AS 'N KOMPLEKSE KOMMUNIKASIESISTEEM	194
6.2.1	INLEIDING	194
6.2.2	DIE KOMMUNIKASIEPROSES IN GESKREWE NOORD-SOTHO KINDERLETTERKUNDE: KNELPUNTE EN PROBLEMATIEK	196
	6.2.2.1 DIE PRODUKSIEFASE	197
	6.2.2.2 DIE RESEPSIEFASE	198
	6.2.2.2.1 Die algemene funksies van kinderletterkunde vandag	199
	6.2.2.2.2 Die toestand van die geïmpliseerde ontvangerskorps in Afrikatale se letterkundes: Vink en Frylinck (1983:64,65)	200
	6.2.2.2.3 Die toestand van die geïmpliseerde leserskorps in die Noord-Sothokinderletterkunde	202
	1. Die rol van die bemiddelaar in die Noord-Sothokinderletterkunde	203
	2. Die geïntendeerde leserskorps in die Noord-Sothokinderletterkunde	205
	6.2.2.3 DIE KONTEKS MET SPESIFIEKE VERWYSING NA DIE SOSIO-EKONOMIESE FAKTORE	214
6.3	LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN EIE OORSPRONKLIKE SKEPPINGE VIR KINDERS IN NOORD-SOTHO	216
6.3.1	DIE PRODUKSIE- EN REPRODUKSIEFASE VAN EIE OORSPRONKLIKE SKEPPINGE	217
6.3.2	DIE RELEVANSIE VAN DIE KONTEKS IN EIE OORSPRONKLIKE SKEPPINGE	220
6.4	SAMEVATTING	222

H O O F S T U K VII

LITERÊRE KOMMUNIKASIE IN DIE PRENTEBOEK AS 'N SUB-SISTEEM IN NOORD-SOTHO KINDERLETTERKUNDE

7.1	BEGRIPSOMLYNING EN RAAMWERKSTELLING	225
7.1.1	DIE BEGRIP PRENTEBOEK	225
7.1.2	ENKELE KRITIESE BESKOUINGE OOR DIE PRENTEBOEK	227

7.1.2.1	HUCK EN KUHN (1961:95-155)	227
7.1.2.2	GLAZER EN WILLIAMS (1979:47-141)	229
7.1.2.3	LICKTEIG (1975:55-140)	230
7.1.2.4	DESPINETTE (1978:109-116)	231
7.1.2.5	VAN DEN BOGAART et. al. (1983)	232
7.1.2.6	GEVOLGTREKKINGS	232
7.2	DIE POSISIE EN STATUS VAN DIE PRENTEBOEK AS 'N SUB-SISTEEM IN DIE NOORD-SOTHOKINDERLETTERKUNDE	233
7.2.1	DIE ONTSTAAN EN ONTWIKKELING VAN DIE PRENTEBOEK IN DIE NOORD-SOTHOKINDERLETTERKUNDE	234
7.2.1.2	DIE "READER"-FASE	235
7.2.1.2.1	'n Konsepboekie en 'n ABC-boekie	236
7.2.1.2.2	'n Geïllustreerde storieboek	238
7.2.1.2.3	Informatiewe boekies	241
7.2.1.3	INTERSYSTEMIESE OORPLASINGS	242
7.2.1.4	EIE OORSPRONKLIKE WERKE	243
7.2.2	GEVOLGTREKKINGS	243
7.3	KOMMUNIKASIE IN DIE PRENTEBOEK	245
7.3.1	VISUELE KOMMUNIKASIE EN DIE ONTWIKKELING-STADIA VAN DIE KIND	248
7.3.1.1	WAT IS VISUELE KOMMUNIKASIE?	248
7.3.1.2	DIE ONTWIKKELINGSTADIA VAN DIE KIND EN SY KUNSBELEWENIS	251
7.3.1.2.1	Die krabbelstadium	252
7.3.1.2.2	Die simboliseringstadium	254
7.3.1.2.3	Die skematiese stadium (7-10 jaar)	257
7.3.1.2.4	Die skematiese stadium (10-12 jaar)	257
7.3.1.2.5	Gevolgtrekkings	258
7.3.1.2.6	Moontlike opsies vir die kinderboekillustreerder	259
7.3.2	DIE KOMMUNIKASIEMIDDELE VAN DIE PRENTEBOEK	260
7.3.2.1	DIE SAMESTELLING VAN DIE VISUELE BOODSKAP	260
7.3.2.1.1	Die punt	261
7.3.2.1.2	Lyn	263
7.3.2.1.3	Vlak	265
7.3.2.1.4	Toonwaarde	267
7.3.2.1.5	Tekstuur	267
7.3.2.1.6	Kleur	268
7.3.2.1.7	Vorm	270
7.3.2.1.8	Beweging	271
7.3.2.1.9	Konklusie	275
7.4	ENKELE VEREISTES WAT GESTEL WORD AAN PRENTEBOEK-ILLUSTRASIES EN DIE PRENTEBOEK AS GEHEEL MET VERWYSING NA NOORD-SOTHOKINDERLETTERKUNDE	275
7.4.1	ILLUSTRASIES MOET EENVOUDIG WEES	278
7.4.2	ILLUSTRASIES MOET AS 'N ONDERRIGMEDIUM DIEN	282
7.4.3	DIE PRENTEBOEK BESTAAN UIT ILLUSTRASIES EN TEKS WAT MEKAAR MOET AANVUL	285
7.4.4	DIE ILLUSTRASIES MOET BEKENDE VOORWERPE DUIDELIK UITBEELD	292
7.4.5	PRENTEBOEKILLUSTRASIES MOET KONSEKWENT WEES EN 'N BESLISTE VLOEIPATROON WEERSPIEËL	297
7.4.6	DIE SKEPPING VAN ATMOSFEER IS VIR ENIGE PRENTEBOEK VAN DIE UITERSTE BELANG	302

7.4.7	DIE UITBEELDING VAN KARAKTERS IN DIE PRENTEBOEK IS BESONDER BELANGRIK	303
7.4.8	DIE UITBEELDING VAN HUMOR IS 'N BELANGRIKE ASPEK IN PRENTEBOEKE	307
7.4.9	KLEUR EN KLEURAAFWENDING SPEEL 'N BELANGRIKE ROL	309
7.4.10	DIE FISIESE OMVANG VAN DIE PRENTEBOEK MOET PAS BY DIE SPESIFIEKE ONTVANGER	310
7.4.11	DIE ARTISTIEKE WAARDE VAN DIE ILLUSTRASIE MOET VAN HOË GEHALTE WEES	311
7.4.12	GEVOLGTREKKING	312
7.4	SAMEVATTING	312

H O O F S T U K VIII

LITERêRE KOMMUNIKASIE IN OORGEPLAASTE KINDERLETTERKUNDE IN NOORD-SOTHO

8.1	ALGEMENE VRAAGSTELLING EN VERKENNING	315
8.2	BEGRIPSOMLYNING EN -AFBAKENING	318
8.3	LITERêRE VERTALINGS VORM DEEL VAN 'N TOTALE SISTEEM WAT AS oorplasing GETIPEER KAN WORD	322
8.3.1	WAT BETEKEN DIE BEGRIP vertaling?	322
8.3.2	VERTALING IS DEEL VAN 'N TOTALE OORPLASINGS-PROSES	323
8.3.3	GEVOLGTREKKINGS	325
8.4	DIE PLEK EN STATUS VAN LITERêRE OORPLASINGS IN LETTERKUNDE MET SPESIFIEKE VERWYSING NA KINDERLETTERKUNDE	327
8.4.1	LITERêRE OORPLASINGS EN DIE POLISISTEEM-TEORIE	327
8.4.2	SISTEEMAFFILIASIE VAN OORGEPLAASTE KINDERLETTERKUNDE	328
8.5	LITERêRE OORPLASING IS SUBSTANSIEEL 'N UNIEKE, KOMPLEKSE KOMMUNIKASIEPROSES	331
8.5.1	'N KOMMUNIKASIEMODEL VIR OORGEPLAASTE KINDERLETTERKUNDE	332
8.5.2	DIE FUNKSIE EN ROL VAN DIE OORPLASER IN DIE NOORD-SOTHOKINDERLETTERKUNDE	335
8.5.3	ENKELE NORME WAT GESTEL KAN WORD TYDENS OORPLASINGS NA DIE NOORD-SOTHOKINDERLETTERKUNDE: 'N TEORETIES-TOEPASLIKE VERKENNING	341
8.5.3.1	INTER-SISTEMIESE OORPLASINGS VANUIT BRONTAAL A NA TEIKENTAAL B	342
8.5.3.2	INTRA- EN INTER-SISTEMIESE OORPLASINGS VANAF DIE MONDELINGE OF DIE VOLWASSENE BRONSISTEME NA DIE TEIKENSISTEME VIR KINDERS TOE	349
8.6	SAMEVATTING	362

H O O F S T U K IX

SAMEVATTING EN GEVOLGTREKKINGS	364
--------------------------------------	-----

Publikasielys: Noord-Sothokinderletterkunde	375
A. Oorspronklike eie publikasies	375
B. Oorgeplaaste werke	375
C. Oorgeplaaste werke met 'n ambivalente status	385
D. Kinderverse en rympies	385
E. "Readers"	386
Bibliografie	387